

Tornen a augmentar, un any més, les actuacions de control de plagues de rosegadors i paneroles

Més actuacions de control de rosegadors i paneroles l'any 2025, especialment a grans ciutats, com Tarragona o Girona, i a l'àrea metropolitana de Barcelona. És el quart any consecutiu d'augment de les activitats en aquest àmbit, segons es desprèn de l'enquesta que ha fet ADEPAP, l'Associació Catalana d'Empreses de Salut Ambiental, entre els seus associats. Aquesta mateixa enquesta, centrada en l'evolució de les actuacions de salut ambiental, revela que també es mantenen a l'alça els controls de legionel·la.

1

Les actuacions de control d'algunes plagues —rosegadors i paneroles, sobretot— han augmentat significativament durant l'any 2025 a Catalunya (per quart any consecutiu), així com també s'han mantingut a l'alça els controls de legionel·la. Pel que fa a les activitats de control de xinxes de lilit, paparres i aus majoritàriament s'han mantingut estables o han disminuït, tot i que per a algunes empreses han augmentat. Aquests són els principals resultats de l'enquesta sobre l'evolució de l'activitat de salut ambiental que ADEPAP ha fet als seus associats.

Per entendre els resultats de l'augment de l'activitat de control de plagues cal tenir molt present la climatologia del 2025, un any càlid arreu i plujós a la majoria de les comarques, segons l'Butlletí anual 2025 del Meteocat. Segons aquest informe, l'any 2025 —com ja va passar el 2024— ha estat normal o plujós a bona part de Catalunya i fins i tot molt plujós en àrees de l'extrem sud, en què s'ha situat entre els més plujosos dels darrers vint-i-cinc anys. Així mateix, les temperatures han estat càlides arreu, amb entre 1 i 1,5 °C més del que seria habitual al 80% de la superfície, i amb els valors més elevats a àrees del litoral, prelitoral i també punts de l'interior. Aquestes condicions —pluja i temperatures altes— afavoreixen el desenvolupament de les plagues, que tendeixen a desestacionalitzar-se i a estendre's més a tot el territori.

Les activitats de control de paneroles són, juntament amb les de rosegadors, les que el 2025 han crescut més en relació a l'any anterior. De fet, **la demanda d'actuacions contra les paneroles durant el 2025 va augmentar per a un 81,5% d'empreses enquestades**, mentre que es va mantenir estable o va disminuir per al 18,5% restant. De cada 10 empreses que van augmentar les actuacions, en més de 7 la pujada va ser d'entre un 10% i un 75%, sent les més significatives, segons els enquestats, a nuclis urbans, especialment a Barcelona ciutat i demarcació, però també a la resta de Catalunya.

Segons Andreu Garcia, vicepresident i portaveu d'ADEPAP, “la climatologia del 2025 ha afavorit la proliferació d'insectes en general, ja que són animals als quals la calor afavoreix i fa que els seus cicles vitals s'accelerini i es reproduïxin més”. Pel que fa a la panerola americana (*Periplaneta americana*), sol ser la que requereix més actuacions en els mesos càlids ja que “la seva activitat principal es troba tant a les xarxes de clavegueram públiques com en les privades o interiors dels edificis”. En aquests casos “l'augment ve motivat, entre altres causes, per l'activitat reproductiva-colonitzadora de l'espècie i les altes temperatures; però també per l'estat de manteniment de les xarxes de clavegueram per la quantitat de matèria orgànica (aliment disponible) que hi ha i els desperfectes a la pròpia xarxa”. Tot això “sense oblidar les restriccions cada cop més grans en l'ús de biocides”, explica el portaveu d'ADEPAP.

Igual que en el cas de les paneroles, les actuacions de **control de rosegadors**, en relació a l'any 2024, **la demanda d'actuacions va augmentar el 2025 per a més de 8 de cada 10 empreses enquestades i**

es va mantenir estable o va disminuir per a un 18,5% d'aquestes. En un 72,7% dels casos en què va augmentar la demanda d'actuacions de control de rosegadors, ho va fer entre un 10% i un 75%, i en el 27,3% dels casos va augmentar menys d'un 10%. Cal tenir present que el 2024, en relació al 2023, les actuacions de control de rosegadors ja havia augmentat gairebé per a 7 de cada 10 empreses.

Segons Andreu García, “el canvi climàtic afavoreix l'activitat reproductora d'aquests mamífers que, a més, són de sang calenta i estan actius durant tot l'any”. Això se suma a “les restriccions en l'ús de productes biocides i que, en entorns urbans, els rosegadors troben recursos gairebé il·limitats de menjar (escombraries) i aigua”, afegeix. A tot plegat s'hi afegeix que “certes matèries actives rodenticides ja no funcionen per al control d'aquestes espècies” i que “el 60% d'aquestes matèries poden ser usades pel públic en general, sense cap restricció ni control sobre la seva correcta aplicació”. Cal tenir present que, segons un estudi de la Universitat de Richmond, l'augment del nombre de rates a les ciutats d'arreu del món estan vinculades a l'escalfament del clima i al creixement de les ciutats.

2

La demanda d'actuacions de control d'insectes voladors, principalment mosquits, va augmentar per a un 37% de les empreses enquestades en relació a l'any 2024 i es va mantenir estable o va disminuir per a un altre 55,6%. “Tot i que les actuacions el 2025 no van augmentar tant com el 2024, continuen sent prou altes a causa de la pluviometria, que el 2025 ha estat abundant com ja va passar a l'any anterior, en què veníem de tres anys secs o molt secs”, explica el portaveu d'ADEPAP. A més, García explica que “de fet, ja hi ha estudis que demostren que hi ha zones del sud d'Europa on el mosquit tigre es manté actiu tot l'any”.

García recorda que “cal tenir en compte que els mosquits són vectors transmissors de malalties i que cal estar tot l'any atents per possibles contagis tant importats com autòctons”.

D'altra banda, **un 33,3% de les empreses enquestades afirmen que va augmentar l'activitat de desinsectació de les xinxes de llit**. Cal tenir present, però, que gairebé un 14,8% dels enquestats no ofereixen aquest tipus de servei. Per al 66,6% les empreses que fan desinsectació de xinxes de llit i en les quals va augmentar la demanda d'actuacions, aquestes van pujar entre 10% i el 50%. Per al 33,3% la demanda d'actuacions va augmentar menys d'un 10%.

Segons Andreu García, “l'estil de vida amb cada cop més mobilitat entre territoris (viatges i comerç internacional), les plataformes privades de lloguer d'allotjament, els modes de consum que afavoreixen les compres de segona mà i l'augment de la resistència desenvolupada per les poblacions de xinxes als insecticides fan que, any a any, augmenti en major o menor grau la demanda de desinsectacions de xinxes de llit”.

Pel que fa al **control d'aus**, només 3,3 de cada 10 empreses enquestades afirmen que van augmentar les actuacions d'aquest servei, després de dos anys d'augmentos significatius. Per a un 25,9% la demanda d'actuacions es va mantenir estable o va disminuir. Cal tenir present que la resta, un 40,7% d'empreses enquestades, no fan aquest tipus d'actuacions.

Ara bé, **per a la meitat d'aquelles empreses que sí que fan control d'aus i que han augmentat la seva activitat en aquest àmbit, la pujada d'actuacions ha estat d'entre un 10 i un 25%**. Per a l'altra meitat, les actuacions van augmentar per sota del 10%. Les empreses afirmen que aquest augment es va produir sobretot als grans nuclis urbans, amb especial incidència a la demarcació de Barcelona.

“Els serveis de control d’aus es manté en una tendència estable alcista, que molt probablement continuï en els propers anys a causa del canvi climàtic i la pujada de temperatures, que està provocant canvis adaptatius en aquestes aus, així com acceleracions del cicle reproductiu”, explica el portaveu d’ADEPAP. Així mateix, “cada cop més trobem espècies d’aus invasores, com és el cas de la cotorra argentina, amb una alta capacitat d’adaptació als nostres entorns”, afegeix. També cal tenir present que “alguns dels mètodes utilitzats per al control no són, des del nostre punt de vista, prou efectius”, adverteix Garcia.

Finalment, pel que fa al control de plagues, a causa de l’expansió de la paparra *Hyalomma lusitanicum* detectada a les zones urbanes i periurbanes de Barcelona i Tarragona, per segon any consecutiu s’ha afegit a l’enquesta d’ADEPAP una secció sobre el **control de paparres**. En aquest sentit, cal tenir present que més d’un 55% de les empreses enquestades no ofereixen aquest servei.

3

De les que sí que ho fan, la majoria afirmen que l’activitat de control de paparres s’ha mantingut estable o ha disminuït. De fet, **només per a l’11,1% de les empreses enquestades ha augmentat aquesta activitat**. I en aquests casos, per a tres de cada 4 ha pujat menys d’un 10%. A més, cal destacar que la majoria (8 de cada 10) de les empreses que ofereixen el servei de control de paparres han actuat sobretot per avisos de la paparra comuna i només un 18,2% han actuat per avisos de la “nova” paparra *Hyalomma lusitanicum*.

Altres àmbits de la salut ambiental: control de legionel·la

En relació a l’any anterior, el 2025 va augmentar la demanda d’actuacions de **control de legionel·la** per a 3,7 de cada 10 de les empreses enquestades i es va mantenir estable per al 14,8%. Cal tenir en compte que més del 48,1% de les empreses que han respost l’enquesta no fan actuacions d’aquest tipus. En 5 de cada 10 casos en què va augmentar la demanda d’actuacions en aquest àmbit, ho va fer fins a un 25%. Per a la resta d’empreses que fa aquest servei la demanda va augmentar entre un 25% i un 100%. Aquestes noves actuacions s’han concentrat sobretot en sistemes de distribució d’aigua sanitària.

Cal tenir en compte que el **control de legionel·la** ha de ser present obligatòriament en els plans de salut ambiental i de prevenció de totes aquelles empreses i organitzacions que disposin de sistemes de distribució d’aigua sanitària i d’equips de refredament d’aigua evaporatius.

L’augment d’actuacions, que ja va detectar-se en les dues enquestes anteriors i que ha continuat en alça durant el 2025, pot venir provocat pels requeriments del RD 487/2022, de 21 de juny, pel qual s’estableixen els requisits sanitaris per a la prevenció i el control de la legionel·losi. **Aquest reial decret inclou l’obligatorietat de les empreses de disposar del Pla de prevenció i control de legionel·la o del Pla sanitari enfront la legionel·la.**

Andreu Garcia també recorda que totes les actuacions de salut ambiental, ja siguin en l’àmbit del control de plagues, de legionel·la o les desinfeccions, “han de ser dutes a terme pels professionals especialitzats i acreditats a tal efecte per tal de garantir-ne l’eficiència i la seguretat”.

Nota: en l’informe de l’enquesta sobre l’evolució d’activitat de salut ambiental d’ADEPAP 2025 es poden veure els resultats complets.

Sobre ADEPAP_ ADEPAP és l'associació catalana de professionals de la salut ambiental, amb el focus en la desinfecció i el control de plagues a Catalunya, i té com a objectius principals professionalitzar, formar i fer conèixer el sector a la societat en general, tenint sempre presents les regulacions i normatives, que han evolucionat de manera substancial. ADEPAP és l'associació que agrupa el 80% de les empreses que es dediquen al control de plagues i desinfecció al territori català, i és la representant del sector amb l'Administració pública i la societat civil a Catalunya. Els seus inicis es remunten a l'any 1977, essent l'associació del seu àmbit més antiga de l'estat espanyol.

Barcelona, 24 de febrer de 2026

4

*Per a més informació, declaracions o entrevistes, podeu contactar amb **Míriam Riera +34 695 179 803** miriam.riera@efectivacomunicacio.com*